

UiO : Det odontologiske fakultet

Smerte hos barn

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

Lars Ulvestad
tannlege

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Dentale plager er ikke av ny dato – behandlingen av tann smerter er også en historie om smerter
- Lystgass – Wells 1844 - tanntrekking
- Eternarkose – Morton 1846 - tanntrekking
- Lokalanestesi – Koller 1884 – kokain på øyet

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Barnetannpleie – pedodonti
- Skoletannpleien – 1910 i Oslo
- Guttorm Toverud – første professor i barnetannpleie i Europa – ved Norges Tannlægehøiskole i Oslo i 1932
- Arvid Syrrist – professor i barnetannpleie ved Tandläkarhögskolan i Malmö

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Mange prosedyrer hos tannlegen medfører smerte og ubehag
- Mange med tannbehandlingsangst eller odontofobi kan relatere dette til opplevelser hos tannlege i barndommen

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Barns opplevelser i helsevesenet
- Gjensidig påvirkning
- Negative erfaringer summeres gjerne opp
- Tannhelsetjenesten ser barn og ungdom regelmessig

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Dagens tannlegeutdanning har stor oppmerksomhet rundt barn og smerte

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Barn og ungdom har etter lov om tannhelsetjenester rett til tannbehandling

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Den offentlige tannhelsetjenesten er et fylkeskommunalt ansvar

- Det skal gis et regelmessig og oppsøkende tilbud til prioriterte grupper

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Barn og ungdom har høyest prioritet
- Har rett til nødvendig tannhelsehjelp der de bor eller midlertidig oppholder seg

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Tannhelsen hos norske barn har bedret seg betraktelig de siste tiårene
- Mange norske barn har i dag et svært moderat behov for tannbehandling

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- For mange barn innebærer konsultasjon hos tannpleier/tannlege ubehag i seg selv
- Tannhelsepersonell forsøker å unngå at tannlegebesøk oppleves traumatisk

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Skape god relasjon mellom tannhelsepersonell, pasient og foresatte basert på kommunikasjon og tillit
- Tannhelsen hos barn er foreldrenes ansvar

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Tilnærme oss pasienten på pasientens premisser
- Mange pasienter krever en gradvis tilnærming
- Lykkes vi ligger veien åpen videre

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Viktigste tilnærmingsteknikk i hverdagen:
«Tell, show, do»

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Avledningsteknikker
- Avslapningsteknikker
- Suggererende teknikker
- Latrosedasjon
- Historier

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Eksponeringstrening

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- De vanligste årsakene til smerter i munnhulen hos barn er karies med følgetilstander og dentale traumer

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Nesten all tannbehandling av barn i Norge foregår i våken tilstand
- Viktigste hjelpemiddel ved antatt smertefulle prosedyrer er lokalanestesi

- Hos tannlege kan i tillegg våken sedasjon benyttes

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Veien til vellykket lokalanestesi:
- Aksept fra pasienten
- Overflateanestesi
- Injeksjonsteknikk
- Valg av kanyle

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Paracetamol eller NSAIDs preoperativt hvis det forventes postoperativ smerte

- NSAIDs kan bedre effekt av lokalanestesi

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Vanligste typer injeksjonsanestesi:
- Infiltrasjonsanestesi
- Intraligamentær anestesi
- Intraossøs anestesi
- Blokade – mandibularanestesi

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Lokal inflammasjon i vevet kan redusere effekt av lokalanestesi – særlig ved infiltrasjonsanestesi

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Overflateanestesi:
- Topicale (18 % Benzocain)

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Injeksjonsanestesi

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

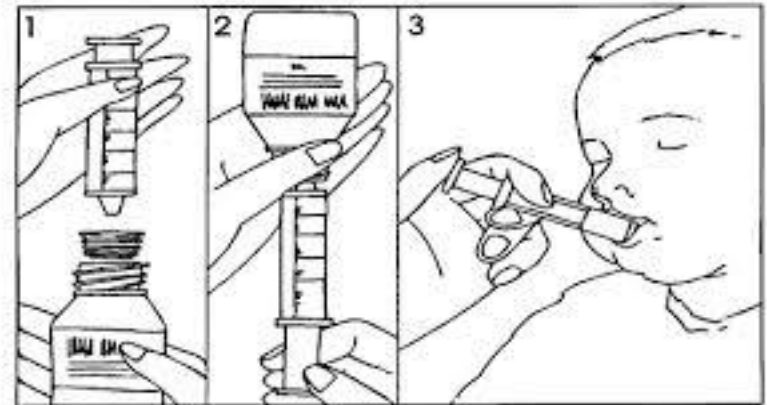
- Lokalanestetika;
- Septocaine (Articain)
- Septocaine Forte (Articain/adrenalin)
- Xylocain Dental Adrenalin
(Lidocain/adrenalin)
- Citanest Dental Octapressin
(Prilocain/felypressin)
- Carbocain Dental (Mepivacain)

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Ved behandlingsvegring eller tannbehandlingsangst er våken sedasjon et godt hjelpemiddel
- Basert på Statens Legemiddelverks terapianbefaling: Benzodiazepiner for kontroll av angst og vegring ved tannbehandling, 2003

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Midazolam mikstur per os:
- > 10 kg og > 2år: 2 mg/ml (0,5 mg/kg kroppsvekt)
- Maks dose 12 mg

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Midazolam løsning rektalt:
- > 10 kg og > 2år: 1 mg/ml (0,4 mg/kg kroppsvekt)
- Maks dose 12 mg

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Midazolam nasalt

- Undervises ikke ved odontologiske læresteder i Norge

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Flunitrazepam tabletter:
- > 20 kg: 0,5 mg
- > 40 kg: 1 mg

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Lystgass i nesemaske – krever lisens

- Lystgass kan brukes alene eller i kombinasjon med benzodiazepiner
- Lystgass har en viss analgetisk effekt i motsetning til benzodiazepinene

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

- Generell anestesi
- Alle fylker har tilbud om tannbehandling i generell anestesi
- Utføres normalt på sykehus
- Underdekning i forhold til behov
- Finnes også tilbud om tannbehandling i generell anestesi i private tannlegepraksiser

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

Papoose Board and Arm Immobilizer work together to safely secure a frightened child

DL5401 DL560

Safely Immobilize Children

- Adjustable canvas straps with Velcro® closures hold patient securely to rigid backboard
- Adjustable head strap incorporated into backboard
- Optional arm immobilizing accessory slides under board for firm, spread-eagle position

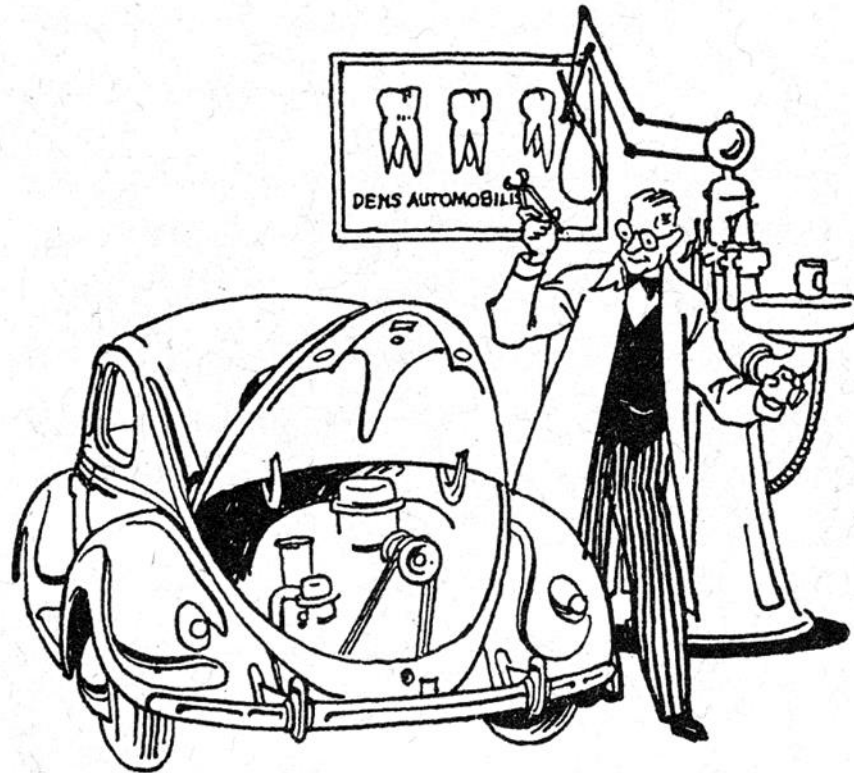

Papoose board

เลือกอย่างไรจึงจะเหมาะสม

โทร ๐๒-๕๑๓-๖๖๖๖๖๖๖๖

Tannbehandling og smertefulle prosedyrer

Takk for oppmerksomheten